

Handläggare
Yvonne Sawert
Yvonne.Sawert@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Gör Huddinge till en fristad för förföljda kulturarbetare - motion väckt av Nujin Alacabek, Britt Björneke, Niklas Bougt, Olov Hamilton (V)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till fullmäktige

Med hänvisning till vad som sägs i kommunstyrelsens förvaltnings
tjänsteutlåtande, daterat den 15 mars 2023, avslås motionen.

Sammanfattning

Nujin Alacabek, Britt Björneke, Niklas Bougt och Olov Hamilton, samtliga (V), har lämnat en motion där de yrkar att Huddinge kommun ska ansluta sig till ICORN, International cities of refugees network. ICORN är en medlemsorganisation för städer, kommuner eller regioner som arbetar för yttrandefrihet. Varje medlem i ICORN är en fristad som ger tillfälligt skydd för förföljda kulturarbetare.

Motionärerna framhåller att på fler håll i världen går stater mot en totalitär utveckling där människor förföljs, fängslas och får sina mänskliga rättigheter inskränkta. Motionärerna skriver att det i dag finns etablerade fristäder i Sverige och att Huddinge har en stolt historia av att ge skydd till människor på flykt.

En motion med ett liknande förslag lämnades av (V) 2013, (KS-2013/1107). Motionen 2013 avsåg att vara fristad för författare medan aktuell motion avser fristad för kulturarbetare.

Ärendet har samberetts mellan gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen, kommunstyrelsens förvaltning och kultur- och fritidsförvaltningen. De samberedande förvaltningarna menar att motionens förslag innebär ett stort ekonomiskt åtagande där finansieringen skulle ställa krav på omprioriteringar som inverkar på befintlig verksamhet.

Beskrivning av ärendet

Nujin Alacabek, Britt Björneke, Niklas Bougt och Olov Hamilton, samtliga (V), har lämnat en motion där de yrkar att Huddinge kommun ska ansluta sig till ICORN, International cities of refugees network. ICORN är en medlemsorganisation för städer, kommuner eller regioner som arbetar för yttrandefrihet. Varje medlem i ICORN är en fristad som ger tillfälligt skydd genom residens för förföljda kulturarbetare.

Motionärerna framhåller att på fler håll i världen går stater mot en totalitär utveckling där människor förföljs, fängslas och får sina mänskliga rättigheter inskränkta. Motionärerna skriver att det i dag finns etablerade fristäder i Sverige och att Huddinge har en stolt historia av att ge skydd till människor på flykt.

ICORN, International cities of refugees network

ICORN är en internationell medlemsorganisation som består av städer, kommuner eller regioner som vill arbeta för att försvara yttrandefrihet och konstnärlig frihet genom att bli fristäder. När ICORN grundades 2006 omfattades endast författare av programmet. Sedan 2014 omfattas även utövare av konstarter inom text, bild, konst, musik, och scen. I dag finns 25 kommuner och/eller regioner anslutna till ICORN. Av dessa har nio fristäder i dagsläget en kulturarbetare som är i ett pågående program och tre fristäder planerar för ett eventuellt mottagande under året.

Fristäder

Fristäderna som anslutit sig till ICORN ger ett tillfälligt skydd till förföljda kulturarbetare. Fristadsprogrammet skiljer sig från andra konstnärliga program på det sättet att det viktigaste kriteriet vid urval inte är konstnärliga meriter, utan behovet av att komma i trygghet och/eller att få sin röst hörd och sina verk offentliggjorde. Fristaden ska ansvara för att kulturarbetaren får arbetsro, social gemenskap och möjlighet till ett självständigt arbete. Fristaden kan inte ställa krav på motprestationer från fristadskonstnären.

En koordinator på deltid krävs för fristadsarbetet enligt Kulturrådets rekommendationer. Koordinatören ska bland annat arbeta för konstnärens och dennes familjs integration och skapa sociala och professionella plattformar. Att skapa en trygg och fungerande vardag i fristaden är ytterligare en uppgift.

Ekonomi

De huvudsakliga kostnader som ingår i ett fristadsarbete är,

- Fristadsstipendium anpassat för en singel, ett par, eller en familj.
- Avgift för ansökan till Migrationsverket inför ankomst.
- Lägenhetshyra, grundläggande hemförsäkring, el, bredband, TV-avgift, mobiltelefon, dator.
- Möblerad lägenhet inkl. köksredskap, bäddtextil, badrumstextil.
- Resa till Sverige.
- Medlemskap ICORN.

- Kostnad för årsmöte i ICORN, samt resa och uppehålle för fristadskonstnär och fristadskoordinator.
- Arbetstid för koordinator och eventuella medarbetare inom andra förvaltningar, ca 25–50 procent tjänst.
- Vissa kostnader för översättning av information till fristadskonstnärens hemspråk samt initiala tolkkostnader.
- Arbetsplats.

Fristäder som tar emot förföljda kulturarbetare kan antas ha en positiv inverkan på den sociala hållbarheten ur ett globalt perspektiv. Fristäder bidrar till en jämställd och jämlik värld där människor kan leva utan orättfärdiga skillnader.

Barnperspektivet berör i första hand de barn i familjer som lever under förföljelse och reser med kulturarbetaren till en fristad. Barnkonventionen definierar en internationell minimistandard gällande barns rättigheter vilket skulle förverkligas för dessa barn i Sverige.

Förvaltningens synpunkter

De samberedande förvaltningarna anser att det är angeläget att bidra till ett dynamiskt, öppet och demokratiskt samhälle som präglas av respekt för konstnärlig frihet och rätten att fritt få uttrycka åsikter.

De samberedande förvaltningarna menar att motionens förslag innebär ett stort ekonomiskt åtagande där finansieringen skulle ställa krav på omprioriteringar som inverkar på befintlig verksamhet. Ett långsiktigt åtagande med den ekonomiska storlek som motionen föreslår behöver prioriteras i kommunens mål och budget.

Att vara fristad innebär att bjuda in förföljda kulturarbetare fortlöpande. De ekonomiska omprioriteringarna kan således ses som permanenta förändringar i nuvarande verksamhet.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår de samberedande förvaltningarna att motionen avslås.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förslaget innebär inga ekonomiska och juridiska konsekvenser.

Camilla Broo
Kommundirektör

Åsa Heribertsson
Tf biträdande kommundirektör

Bilagor

Bilaga 1. Gör Huddinge till en fristad för förföljda kulturarbetare - motion väckt av Nujin Alacabek, Britt Björneke, Niklas Bougt, Olov Hamilton (V)

Bilaga 2. Remissvar från kultur- och fritidsnämnden.

Bilaga 3. Remissvar från gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden.

Beslutet ska skickas till

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden